

Studii: licențiată în drept la Universitatea de Vest din Timișoara (2011-2015); studii universitare de masterat, specializarea Științe penale la Facultatea de Drept, Universitatea de Vest din Timișoara (2015-2016); studii universitare de doctorat, specializarea Științe penale la Facultatea de Drept, Universitatea de Vest din Timișoara (2016-2021).

Activitate: avocat colaborator în cadrul societății civile de avocați Hosszu, Ioniță, Gera, Pașca și Asociații (2017-2020); avocat asociat în cadrul societății profesionale de avocați cu răspundere limitată Hosszu, Ioniță, Gera, Doboș și Asociații (2020-prezent); membră în cadrul Centrului de Cercetări în Științe penale din cadrul Facultății de Drept, Universitatea de Vest din Timișoara (2019-prezent).

Publicații: a publicat numeroase articole, printre care: *Terrorism, targeted killings and the right to life*, în Journal of Eastern European Criminal Law nr. 1/2021; *Dreptul de a avea acces la un avocat în procesele privind terorismul*, în Evoluția Standardelor CEDO, situațiile de criză și noile tehnologii – noi provocări pentru dreptul penal și sistemul de justiție penală, Ed. Universul Juridic, București, 2021; *Terrorism: between the need for funding and obtaining funding sources*, în Journal of Eastern European Criminal Law nr. 1/2019; *Necesitatea unei Curți Penale Internaționale împotriva terorismului*, în volumul Conferinței Internaționale a Doctoranzilor în Drept, ed. a 11-a, Timișoara, Ed. Universul Juridic, București, 2019; *Terorismul și drepturile omului*, în volumul Conferinței Internaționale a Doctoranzilor în Drept, ed. a 10-a, Timișoara, Ed. Universul Juridic, București, 2018; *Dreptul penal al inamicului în concepția lui Gunther Jakobs*, în volumul Conferinței Internaționale a Doctoranzilor în Drept, ed. a 9-a, Timișoara, Ed. Universul Juridic, București, 2017; a redactat opinii juridice în numele Centrului de cercetări în științe penale din cadrul Facultății de drept din Timișoara în următoarele dosare ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală: 1816/1/2019; 1274/1/2019; 1086/1/2019; 3064/1/2019; 3144/1/2019; 21/1/2020; 3096/1/2020; 1321/1/2021; 661/1/2022.

Daniela Simona Orza

Prevenirea și combaterea terorismului

Editura C.H. Beck
București 2023

Cuprins

Abrevieri.....	XI
Introducere	XV
Partea I. Istoric, crime internaționale și evoluție	1
Capitolul I. Terorismul – noțiuni introductive.....	3
Secțiunea 1. Terorismul – încercări de definire a conceptului	3
§1. Scurt istoric al terorismului	3
§2. Dificultatea elaborării unei definiții a terorismului	9
§3. Elementele comune definițiilor terorismului	22
Capitolul II. Terorismul – crimă internațională?	28
Secțiunea 1. Noțiunea de crimă internațională	28
Secțiunea a 2-a. Impedimente în calificarea unor fapte grave de terorism internațional drept crime internaționale.....	33
Secțiunea a 3-a. Terorismul – act de agresiune?.....	35
Secțiunea a 4-a. Terorismul – crimă împotriva umanității?	42
Secțiunea a 5-a. Terorismul – crimă de război?.....	47
Secțiunea a 6-a. Modalități de includere a terorismului internațional în rândul crimelor internaționale aflate în jurisdicția CPI.....	54
Secțiunea a 7-a. Necesitatea înființării unei Curți Internaționale împotriva terorismului	56
Capitolul III. Terorismul în epoca globalizării	65
Secțiunea 1. Terorismul și criminalitatea informatică	65
§1. Criminalitatea informatică – noțiuni generale	65
§2. Legătura dintre criminalitatea informatică și actele de terorism.....	66
§3. Terorismul Cibernetic.....	68

Secțiunea a 2-a. Migrația și terorismul. Remedii împotriva pericolului terorist.....	73
§1. Nexusul migrație – terorism	73
§2. Măsuri de contracarare a dreptului de acces într-o țară. Expulzarea	82
2.1. Expulzarea – reglementare, jurisprudență	84

Partea a II-a. Noi paradigme legislative, respectarea drepturilor omului și legislația internă în domeniu 89

Capitolul I. Dreptul penal al inamicului și dreptul penal al cetățeanului 91

Secțiunea 1. Dreptul penal al inamicului în concepția lui Günther Jakobs – o scurtă introducere	91
§1. Feindstrafrecht sau penologia inamicului. Definirea conceptului de drept penal al inamicului.....	94
§2. „Inamicul” în filosofia dreptului: De la „Hostis Generis Humani” la filosofii iluminiști și la național-socialistul Carl Schmitt	105
§3. Dreptul penal al inamicului: antiteză a statului de drept. Caracteristicile dreptului penal al inamicului.....	117
3.1. Tendința de a incrimina și a pedepsi cu anticipație	119
3.2. Sancțiuni disproporționate	126
3.3. Încălcarea garanțiilor procedurale	131
Secțiunea a 2-a. Reacții în doctrină. Dezbaterea teoriei dreptului penal al inamicului la nivel internațional	140
§1. Critici aduse teoriei lui Günther Jakobs	140
Secțiunea a 3-a. Politici penale în domeniul asigurării securității. Dreptul penal al inamicului și dreptul penal al securității.....	159
§1. Conceptul de securitate – chestiuni generale.....	159
§2. Factorii care au determinat noile concepte de drept penal și noile politici penale	162
§3. Caracteristicile dreptului penal al securității	167
§4. Penologia inamicului și pre-criminalitatea	174

Secțiunea a 4-a. Politici în domeniul prevenirii și com- baterii terorismului: dezvoltarea unui drept preventiv	177
§1. Biometria, dreptul securității și terorismul	177
§2. Folosirea biometriei în detectarea persoanelor suspectate de acte de terorism. Pașapoartele biometrice.....	181
§3. Combaterea terorismului și atingerile aduse drepturilor fundamentale ale omului	184
3.1. Prevenirea și combaterea terorismului și dreptul la viață	185
3.1.1. Respectarea dreptului la viață – prezentare generală	185
3.1.2. „Targeted killings” și dreptul la viață	188
3.1.3. „Targeted killings”. Studii de caz	190
3.1.4. Considerații morale privind utilizarea uciderii țintite de către forțele de secu- ritate ale statelor democratice în opera- țiunile împotriva terorismului	199
3.1.5. Cadrul legal al uciderilor vizate	201
Secțiunea a 5-a. Prevenirea și combaterea terorismului și dreptul la un proces echitabil	206
Secțiunea a 6-a. Prevenirea și combaterea terorismului și interzicerea torturii, a tratamentelor inumane ori degradante	216
Secțiunea a 7-a. Prevenirea și combaterea terorismului și dreptul la protecția vieții private	221
Secțiunea a 8-a. Prevenirea și combaterea terorismului și transferurile de date cu caracter personal.....	225
Secțiunea a 9-a. Politici adoptate de Parlamentul European privind protecția datelor cu caracter personal	233
Capitolul II. Noi paradigme ale legislației și ale doctrinei penale în materia combaterii terorismului 239	
Secțiunea 1. Abordarea terorismului în Statele Unite ale Americii și în Europa.....	239

Capitolul III. Incriminarea faptelor de terorism**în legislația penală română.....244**

Secțiunea 1. De la atentatul contra siguranței statului la infracțiunile de terorism. Scurtă prezentare a evoluției reglementărilor	244
Secțiunea a 2-a. Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului – prezentare generală	253
Secțiunea a 3-a. Aspecte comune analizei infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului	267
§1. Obiectul juridic al infracțiunilor de terorism	267
§2. Obiectul material al infracțiunilor de terorism	270
§3. Subiectul activ al infracțiunilor de terorism	271
3.1. Grupare teroristă, grup structurat sau organizație teroristă.....	275
§4. Subiectul pasiv al infracțiunilor de terorism.....	277
§5. Incriminarea actelor preparatorii. Tentativa infracțiunilor de terorism.....	278

Capitolul IV. Analiza conținutului constitutiv al infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului.....288

Secțiunea 1. Conținutul constitutiv al infracțiunilor de terorism reglementate de art. 32 alin. (1) din Legea nr. 535/2004	293
§1. Latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute de art. 32 alin. (1) din Legea nr. 535/2004.....	293
§2. Latura subiectivă a infracțiunilor prevăzute de art. 32 alin. (1) din Legea nr. 535/2004.....	328
§3. Regimul sancționator al actelor de terorism prevăzute de art. 32 alin. (1) din Legea nr. 535/2004	331
Secțiunea a 2-a. Conținutul constitutiv al actelor de terorism reglementate de art. 32 alin. (3) din Legea nr. 535/2004	332
§1. Latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute de art. 32 alin. (3) din Legea nr. 535/2004.....	332

§2. Latura subiectivă a infracțiunilor prevăzute de art. 32 alin. (3) din Legea nr. 535/2004.....	342
Secțiunea a 3-a. Amenințarea în scop terorist.....	343
Secțiunea a 4-a. Capturarea sau preluarea fără drept a unui vehicul	344
Secțiunea a 5-a. Conținutul constitutiv al actelor de terorism reglementate de art. 33 din Legea nr. 535/2004	345
§1. Latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute de art. 33 alin. (1) din Legea nr. 535/2004.....	348
§2. Latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute de art. 33 alin. (2) din Legea nr. 535/2004.....	353
§3. Latura subiectivă a infracțiunilor prevăzute de art. 33 din Legea nr. 535/2004	358
§4. Regimul sancționator al infracțiunilor prevăzute de art. 33 din Legea nr. 535/2004	358
Secțiunea a 6-a. Conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 33 ¹ din Legea nr. 535/2004	359
Secțiunea a 7-a. Conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 33 ² din Legea nr. 535/2004	361
Secțiunea a 8-a. Conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 35 din Legea nr. 535/2004	367
Secțiunea a 9-a. Conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 35 ¹ din Legea nr. 535/2004	371
Secțiunea a 10-a. Conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 36 din Legea nr. 535/2004	375
Secțiunea a 11-a. Conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 38 din Legea nr. 535/2004	379
Secțiunea a 12-a. Conținutul constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 38 ¹ din Legea nr. 535/2004	385
Secțiunea a 13-a. Dispoziții procedurale	389
Concluzii	393
Bibliografie	395

Capitolul I

Terorismul – noțiuni introductive

Secțiunea 1. Terorismul – încercări de definire a conceptului

§1. Scurt istoric al terorismului

Ce este terorismul? De unde provine? Cine sunt cei care comit acte teroriste și care sunt motivele lor? Fără răspunsul la aceste interogații nu se poate preveni și contracara acest fenomen.

Dacă s-ar face o ierarhizare a amenințărilor grave cu care se confruntă societatea actuală, terorismul s-ar afla în fruntea listei, fiind considerat de unii specialiști ca o formă clandestină de război, un adevărat fenomen transnațional.

Cum terorismul internațional este una dintre principalele amenințări la adresa democrației și securității cetățenilor, a fost deseori condamnat de comunitatea internațională.

În ciuda condamnării terorismului, considerat ca fiind o „crimă nejustificată”, indiferent de considerentele care ar putea fi invocate pentru a-l justifica – fie ele politice, filosofice, ideologice, rasiale, etnice, religioase sau de altă natură – comunitatea internațională nu a reușit niciodată să ajungă la o definiție unanim acceptată a conceptului.

Deși există o multitudine de definiții naționale și regionale ale terorismului, până în prezent nu s-a ajuns la un acord universal cu privire la o definiție juridică unică, general obligatorie, aprobată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite și care să prezinte autoritate legală în dreptul internațional.

Dezacordul cu privire la noțiunea de terorism nu are în vedere doar latura lingvistică a termenului, ci și răspunsul la întrebări de

natură politică, morală și ideologică în legătură cu legitimitatea utilizării violenței. Drept urmare, realizarea unui acord global cu privire la definirea terorismului presupune un consens referitor la cine are dreptul să folosească violența, împotriva cui și în ce scopuri. Or, într-o lume cu sisteme politice, morale și culturale atât de diverse, aceasta sarcină nu este ușoară și explică în mare parte de ce persistă încă dezacordul.

În acest context, necesitatea unei definiții internaționale a terorismului acceptată la nivel internațional este de la sine înțeleasă.

Dat fiind faptul că atacurile teroriste sunt frecvente și afectează multe state, iar acestea sunt obligate să coopereze pentru a-l reprima, o definiție comună – oricât de imperfectă și incompletă ar fi ea – este de dorit pentru ca statele în cauză să poată conveni asupra acțiunilor represive.

Deși la prima vedere ar părea că teroarea și terorismul par mai degrabă un produs al epocii moderne și că ar avea legătură cu marile discrepanțe sociale ale lumii, privită din perspectivă istorică, teroarea își are rădăcini adânci în antichitate, asasinarea lui Cezar fiind unul dintre cele mai memorabile cazuri de tiranicid din istorie, justificat și glorificat de marele orator Cicero, care afirma că legile naturale guvernează moralitatea omului, obligându-l uneori pe acesta la anumite acțiuni care, chiar dacă par să violeze legile statului, cum ar fi, de exemplu, înlăturarea tiranului, ele reprezintă un remediu moral și eficient, cea mai nobilă acțiune, căci scapă omenirea de „*cruzimea unei fiare sălbatice*”¹.

Termenul de „terorism” este urmărit începând cu revoluția franceză, cuvântul *terrorism* fiind menționat, pentru prima dată, în urmă cu peste 200 de ani în suplimentul Dicționarului Academiei

¹ *M.T. Cicero, De Officiis – „Despre datorii”, trad. Walter Miller, Harvard University Press 1990, Cartea a III-a, Cap. IV: „Ce crimă poate fi mai atroce decât să omori un apropiat și în special un prieten? Dar dacă cineva omoară un tiran – chiar fără să fie un prieten atât de apropiat – nu i se încarcă sufletul de povara păcatului? Dintre toate faptele glorioase, poporul roman socotește că omorârea unui tiran este fapta cea mai nobilă”.*

Franceze (anul 1798) și folosit inițial ca o formulă generică pentru a desemna violența¹.

În timpul Revoluției franceze din 1789, termenul de „*regim al terorii*” avea o conotație pozitivă, asociată cu guvernul revoluționar care a înlăturat monarhia și a proclamat principiile, precum dreptul popoarelor de a dispune de ele însele, renunțarea la războaie de cucerire și la folosirea forței împotriva altor popoare, desființarea privilegiilor și întronarea egalității etc.²

Dacă liderul revoluționar Maximilien Robespierre inițial vedea teroarea ca pe singura cale de răsturnare a orânduirii vechi și de înlocuire a ei cu un nou regim revoluționar, treptat revoluția s-a radicalizat, iar Robespierre a declanșat ceea ce s-a numit „*teroarea revoluționară*” împotriva tuturor dușmanilor republicii³. Oricine era considerat ca opozant al revoluției era condamnat la moarte prin ghilotinare.

Din acel moment, „*teroarea*”⁴ a dobândit sensul negativ pe care îl are astăzi.

După 1930, „*teroarea*” a fost asociată cu apariția regimurilor totalitare – naziste și comuniste – care au preluat controlul asupra multor țări, răspândind teama în rândul populației. Germania nazistă a impus o domnie a terorii în toată Europa, iar Stalin a condus Rusia prin teroare. Conceptele democratice de libertate a exprimării, drepturi ale omului și dreptate s-au golit de sens.

¹ Chronologie établie par la revue Questions Internationales pour le dossier „Terrorismes” de juillet-août 2004 (<http://www.thucydide.com>), accesat la 7 martie 2021.

² *P.C. Messer, Feel the Terror: Edmund Burke’s Reflections on the Revolution in France, January 2008, p. 23; M. Biard, P. Dupuy, La Révolution française. Dynamiques, influences, débats. 1787-1804, Ed. Armand Colin, Paris, 2004, p. 348.*

³ *I.C. Popa, De la teroare revoluționară la teroare ca politică de stat, în Punct critic nr. 2/2016, p. 2.*

⁴ Termenul de „terorism” provine din cuvântul de origine franceză „*térrorisme*” și își are originea în noțiunea de teroare, provenită la rândul ei din expresia franceză „*térreur*”, sau din cuvântul de origine latină „*térror-oris*”. Iar prin „teroare” se înțelege acea stare de groază, spaimă, frică puternică, panică, provocată intenționat prin amenințări sau prin alte mijloace de intimidare sau de timorare.

După cel de-al Doilea Război Mondial, termenul „*terrorism*” a fost utilizat mai ales în legătură cu revoluționarii care luptau pentru libertate națională și autonomie. Multe organizații teroriste, inclusiv Organizația pentru Eliberarea Palestinei (PLO) nu se considerau ca fiind teroriste, ci organizații care „luptă pentru libertate”¹.

Începând cu 1960, terorismul a cunoscut o evoluție accentuată. Au fost săvârșite o serie de atentate teroriste constând în asasinarea sau răpirea unor diplomați. Pot fi amintite, cu titlu de exemplu, asasinarea ambasadorului SUA în Guatemala la 28 august 1968 sau a ambasadorului SUA în Japonia la 30 iulie 1969. De asemenea, tot în 1969, o grupare revoluționară marxistă l-a răpit pe ambasadorul SUA din Brazilia².

Terorismul modern a apărut după 1968, atunci când Frontul Popular pentru Eliberarea Palestinei (FPEP) a deturnat avionul de pe ruta Roma - Tel Aviv și a folosit pasagerii ca ostatici pentru a-și face publice cererile și pentru a negocia cu guvernul israelian, incident care a fost intens mediatizat pe întreg globul³.

Au urmat apoi alte atentate, cum ar fi cel de la Jocurile Olimpice de la München din 1972⁴, când mai mulți atleți israelieni

¹ Președintele Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Yasser Arafat, vorbea despre PLO în 1974, la Adunarea Generală a Națiunilor Unite, Sesiunea 29, Ședința plenară din 13 noiembrie 1974, Question of Palestine (<https://www.un.org/unispal/data-collection/>), accesat la 11 august 2020.

² În 4 septembrie 1969, activiștii de stânga – Mișcarea revoluționară MR-8 – l-au răpit pe ambasadorul SUA în Brazilia, Charles Burke Elbrick, pentru a protesta împotriva dictaturii militare aflate la putere. Au cerut, în schimb, eliberarea a 15 dintre tovarășii lor (<https://www.wbez.org/stories/man-behind-1969-kidnapping-of-us-ambassador-in-brazil-tells-his-story/5ec36688-a528-461b-9f4a-1d36c800959b>), accesat la 14 martie 2021.

³ World: Drama of the Desert: The Week of the Hostages, în Time, 21 septembrie 1970, (<https://content.time.com/time/subscribe/article/0,33009,942267,00.html>), accesat la 14 martie 2021.

⁴ *Septembrie Negru* a fost o organizație teroristă palestiniană, membră a Fatah, creată la 16-22 septembrie 1970, ca urmare a insurecției declanșate de Fatah (Organizația de Eliberare a Palestinei, O.E.P.) pentru a cuceri puterea în Iordania, insurecție eșuată, suprimată sângeros de regele Hussein, cu peste 3000 de morți. Teroriști din această organizație au atacat și ucis 11 sportivi israelieni la Olimpiada de la München din 1972.

au fost uciși de teroriști, eveniment care l-a determinat pe secretarul general al ONU de la acea vreme, Kurt Waldheim, să plaseze problema terorismului pe agenda Adunării Generale și să ceară ONU să nu rămână un „*spectator mut*” al actelor de violență teroristă care au loc în întreaga lume, ci să ia măsuri practice care ar putea preveni alte vărsări de sânge. Însă, cu toate că majoritatea statelor membre ale ONU l-au susținut, o minoritate – inclusiv multe state arabe și diferite țări africane și asiatice – au deraiat discuția, susținând că oamenii care se luptă pentru a se elibera de opresiunea și exploatarea unor state străine au dreptul să se folosească de toate metodele de care dispun, inclusiv de forță și violență¹.

Un alt eveniment terorist care a marcat epoca și care a readus în discuție problema definirii terorismului, a fost cel de la 21 decembrie 1988, când avionul transatlantic Pan Am Flight 103 a fost distrus de o bombă a unor teroriști libanezi, ucigând 243 pasageri și 16 membri ai echipajului. Dezastrul a fost cunoscut sub numele de „*Bombardarea de la Lockerbie*” din Scoția. Secțiuni mari ale avionului s-au prăbușit în zonele rezidențiale din Lockerbie, ucigând și 11 persoane la sol².

Cel mai semnificativ moment în evoluția terorismului a fost marcat de atentatul din SUA din 11 septembrie 2001, care a determinat statele să incrimineze în legislația lor națională terorismul, a dus la formarea celei mai mari coaliții antiteroriste și a declanșat așa-numitul „*război global*” împotriva terorismului.

¹ (<https://www.nationsencyclopedia.com/United-Nations/The-Secretary-General-DEVELOPMENTS-UNDER-KURT-WALDHEIM-1972-1981.html>), accesat la 7 mai 2020.

² La trei ani după „*Bombardarea de la Lockerbie*”, în noiembrie 1991, au fost emise mandate de arestare pentru doi cetățeni libieni. În 1999, liderul libian Muammar Gaddafi a fost de acord cu predarea celor doi acuzați, Megrahi și Fhimah, care au fost arestați la Camp Zeist, în Olanda. În 2001, ofițerul libian de informații, Abdelbaset al-Megrahi, a fost condamnat la detențiune pe viață după ce a fost găsit vinovat de 270 de crime de asasinat. În august 2009, a fost eliberat pe motive de compasiune, după ce a fost diagnosticat cu cancer. El a murit în mai 2012, fiind singura persoană care a fost condamnată pentru atac. Coinculpatul său, Lamin Khalifah Fhimah, a fost găsit nevinovat și a fost achitat.

Nici România nu a fost scutită de atentate teroriste, deși amploarea acestora a fost mai redusă față de cele săvârșite pe teritoriul altor state europene.

Astfel, trebuie amintit atentatul terorist din 8 decembrie 1920, când un grup anarhist-terorist format din evrei comuniști de extremă stângă a detonat o bombă artizanală în sala Senatului României. Atentatul, organizat de Max Goldstein, Saul Osias și Leon Lichtblau, trebuia să determine „*ridicarea maselor*” și să creeze o stare de haos care să ducă la răsturnarea monarhiei și la instalarea unui regim bolșevic în România. Explozia i-a ucis pe Ministrul Justiție și pe încă doi senatori și a rănit mai multe persoane¹.

Unul dintre atentatele cu cele mai multe persoane ucise din istoria României interbelice, dar și din Europa, a fost cel din 13 decembrie 1921, când a fost detonată o bombă la Palatul Siguranței din Bolgrad (localitate aflată pe atunci pe teritoriul României, azi în Ucraina). În urma acestui atentat terorist, cunoscut sub numele de „*Bombardarea Palatului Siguranței*”, au murit 100 de oameni, soldați și ofițeri de poliție. S-a suspectat că teroriștii ar fi fost separatiști basarabeni².

Și în perioada comunistă, România s-a confruntat cu amenințarea teroristă, serviciile specializate reușind să contracareze majoritatea atentatelor.

Astfel, trebuie amintit atentatul din 4 decembrie 1984, când iordanianul de origine palestiniană, Ahmad Mohammed Ali Al-Hersh, l-a asasinat pe viceconsulul ambasadei Iordaniei la București, Azmi Al-Mufti. Atentatul a fost ordonat de organizația teroristă palestiniană Fatah, care dorea să dea un avertisment acelor state pe care le considera ca fiind ostile poporului palestinian. În 1985, atacatorul a fost condamnat la 20 de ani de închisoare³.

¹ D.C. Giurescu, *Istoria României în date*, Ed. Enciclopedică, București, 2007, p. 36.

² (<https://ro.ripleybelieves.com/deadliest-terror-attacks-in-europe-8398>), accesat la 12 iunie 2021.

³ M. Iancu, *Atentate teroriste dejucate în România comunistă*, în *Adevărul* din 25 octombrie 2017.

Un an mai târziu, la 26 mai 1985, patru adepți ai Organizației teroriste „*Frăția Musulmană*” au amplasat dispozitive explozive improvizate sub două mașini parcate în fața căminelor studențești din complexul Grozăvești din București, ținta fiind studenții sirieni care erau considerați dușmanii organizației. Dezamorsarea bombelor s-a soldat cu moartea a doi ofițeri USLA. În urma cercetărilor efectuate, au fost trimiși în judecată Halil Abdul Wahab Hakimi, Mohamed Mazen Ibrahim Ali Malawani, Kamal Al Sayoufi, Ayman Zeidan și Atef Salameh Zuabi. Ei au fost condamnați pentru organizarea atentatului la pedepse cuprinse între 10 și 20 de ani de închisoare.

Interesant este că o prevedere legală a vremii, Decretul nr. 24/1970, le permitea să plătească câte 300 lei pentru fiecare zi de închisoare pe care nu doreau să o execute. Drept urmare, aceștia au achitat banii în conturi de la Banca Română de Comerț Exterior și au fost eliberați. Ei au plecat în Iordania sau Irak¹.

Se poate afirma că terorismul este un fenomen care se perpetuează și se reînnoiește continuu de la o generație de teroriști la alta. Deși terorismul există de mai bine de 2.000 de ani, el își datorează supraviețuirea abilității sale de a se adapta la provocări și contramăsuri, reușind să identifice și să exploateze vulnerabilitățile adversarului.

Terorismul zilelor noastre, privit în contextul politic actual, este mai periculos, mai reductibil și mai greu de depistat, din cauza accesului grupărilor teroriste la arme mai performante și la informații, dar și din cauza utilizării mediului online pentru organizarea atentatelor și pentru o mai facilă comunicare între celulele teroriste.

§2. Dificultatea elaborării unei definiții a terorismului

Cu toate că, așa cum am susținut mai sus, terorismul se află de atât de mult timp în preajma noastră, avem încă dificultăți în

¹ A. Racoviceanu, *Teroriști vânduți la bucată de Ceaușescu. Povestea necenzurată a atentatului terorist din Grozăvești*, în *Evenimentul Istoric*, 27 iunie 2019.